

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

Методология за антикорупционен анализ на законопроекти, прилаган в ЦППКОП

ФУНКЦИИ НА ЦППКОП

Съгласно чл.2, ал.2 от Устройствения правилник на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, Центърът **„...е специализирана административна структура за изпълнение на държавната политика в областта на превенцията и противодействието на корупцията и организираната престъпност“**.

ДЕЙНОСТИ НА ЦППКОП

В изпълнение на тази си функция и предвид чл.3, ал.1 от УП на ЦППКОП, структурата „... **анализира, планира и разработва мерки и комплексни решения за предотвратяване на възможностите за създаване на корупционни практики**“. Тези възможности, съгласно възприетия в Центъра понятиен апарат се наричат **“слаби места на корупция”** и се изследват при осъществяване на 2-те основни дейности, извършвани от ЦППКОП, а именно:

- **превантивен контрол по съгласуването на законопроекти на изпълнителната власт;**
- **анализ на риска в значими рискови зони за корупция.**

ИНСТРУМЕНТАРИУМ

При осъществяването на своята дейност, ЦППКОП прилага т.нар. **Комплексен модел за противодействие на корупцията и организираната престъпност "БОРКОР"**.

В този инструмент са внедрени и адаптирани утвърдени стандарти на Федерална република Германия, като напр. - **V-Modell XT**(с-ма за управление на проекти), както и знания от областта на социалните и приложни науки.

Комплексният модел "БОРКОР", разполага и със собствени, специално разработени стандарти (*методи и техники*), като:

- **10 – те принципа на целепологането;**
- **"Корупционна формула";**
- **"Каталог на слабите места ";**
- **10 – те принципа за определяне на мерките и др.**

ОСНОВНИ СЪПКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕТОДИКАТА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

**УСТАНОВЯВАНЕ И КАТЕГОРИЗИРАНЕ НА НЕДОСТАТЪЦИТЕ-
»10 –те принципа на целеполагането».**

1.СЪОТВЕТСТВИЕ НА СТРАТЕГИЯТА.	СЪОТВЕТСТВАТ ЛИ ЦЕЛИТЕ НА ОБЩАТА СТРАТЕГИЯ?
2. ИЗМЕРИМОСТ	МОЖЕ ЛИ ДА БЪДЕ ДОКАЗАН И ИЗМЕРЕН ПОСТИГНАТИЯТ УСПЕХ? ИМА ЛИ КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА?
3. РЕАЛИЗИРУЕМОСТ	МОГАТ ЛИ ДА БЪДАТ РЕАЛИЗИРАНИ ЦЕЛИТЕ?
4. ЦЯЛОСТНОСТ	НАЗОВАНИ ЛИ СА ВСИЧКИ ВАЖНИ ЦЕЛИ? МОГАТ ЛИ ВСИЧКИ ВЪЗМОЖНИ И НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ДА БЪДАТ НАПЪЛНО И ЕДНОЗНАЧНО ПРИЧИСЛЕНИ КЪМ ЦЕЛИТЕ?
5. РАЗБИРАЕМОСТ	ЛЕСНО ЛИ СЕ ВЪЗПРИЕМАТ И ЗАПАМЕТЯВАТ ЦЕЛИТЕ, И ВСИЧКИ ЛИ ГИ РАЗБИРАТ ПО ЕДИН И СЪЩИ НАЧИН?
6.БЕЗ ПРОТИВОРЕЧИЯ	ПРОТИВОРЕЧАТ ЛИ СИ ВЗАИМНО ЦЕЛИТЕ?
7.НЕУТРАЛНОСТ ПО ОТНОШЕНИЕ НА РЕШЕНИЯТА	ПОЗВОЛЯВАТ ЛИ ЦЕЛИТЕ СВОБОДНО РАЗРАБОТВАНЕ НА РЕШЕНИЯ? (ТРЯБВА ДА ИМА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНО РЕШЕНИЯ)
8. БЕЗ ИЗЛИШЕСТВО	БИВАТ ЛИ ДЕФИНИРАНИ ИДЕНТИЧНИ ЦЕЛИ С РАЗЛИЧНИ ПОНЯТИЯ?
9. РЕЛЕВАНТНОСТ	ЦЕЛИТЕ ПРИГОДЕНИ ЛИ СА КЪМ СЪОТВЕТНАТА ПРОБЛЕМНА ОБЛАСТ?

КОРУПЦИОННА ФОРМУЛА

$$CTi = \frac{V * G}{R1 * R2} * I$$

***Забележка:**

CTi = Индекс за корупционните условия, определен през т.нар. 5 преки фактора на корупция, през гледната точка на извършителя - приемащия/даващия подкупа:

V = Възможност

G = Изгода (в какво се изразява конкретната полза);

R1 = Риск от разкриване. От гледна точка на приемащия подкупа (*колеги; началници; **предлагащия изгодата; надзорни, контролни, провоохранителни органи и др.***);

R2 = Риск от последствия (наказване), посредством - публикация; презрение; служебно-правно; наказателно-правно; присъда);

I = Интегритет/почтеност;

ОПИСАНИЕ, ОБОСНОВКА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИЧИННО-СЛЕДСТВЕНАТА ВРЪЗКА И ВИДА НА “СЛАБОТО МЯСТО”,

При осъществяването на тази дейност се използва един от собствените стандарти на Комплексния модел БОРКОР, а именно т. нар. „Каталог на слабите места“, който:

- съдържа универсални **(типови)** слабости, относими към всяка една област от публичния и реалния сектор;
- ориентира анализаторите **при идентифицирането и описанието на конкретните слаби** места в изследваната област.

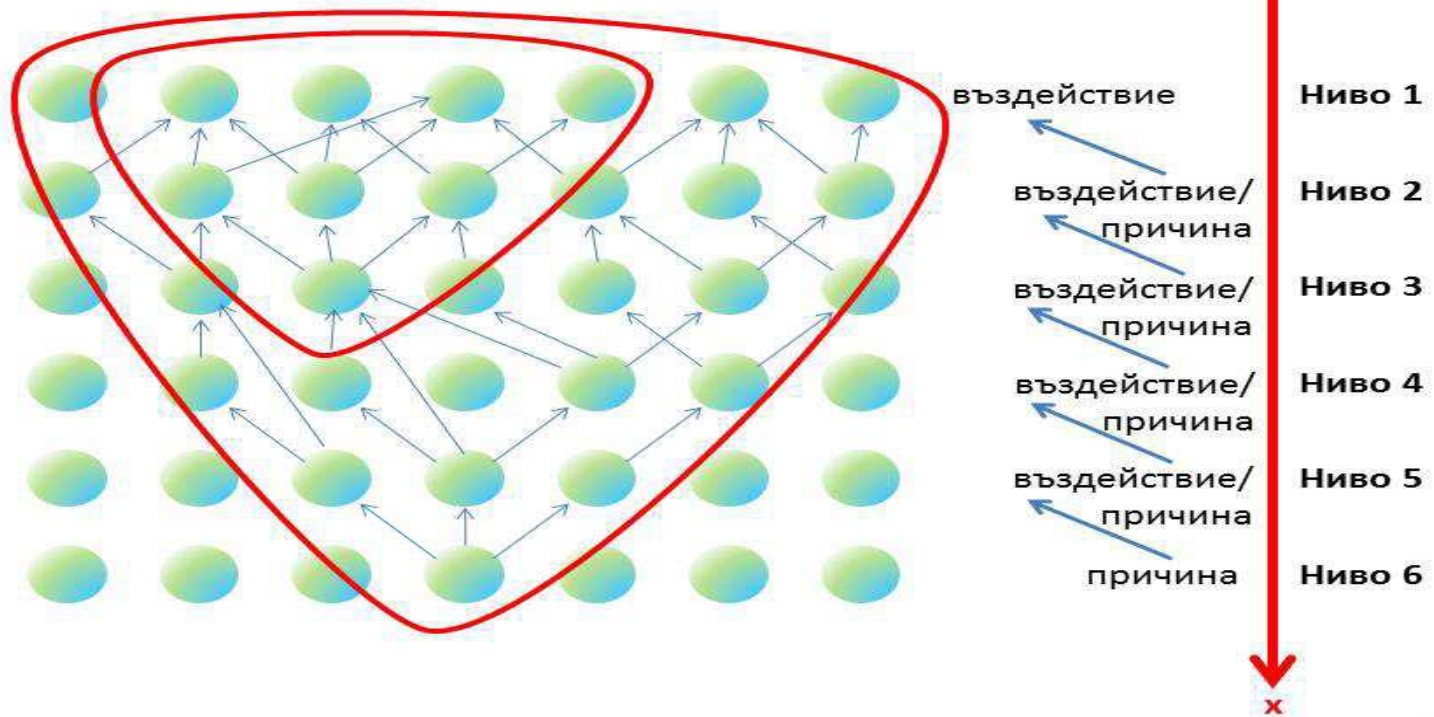

Causa Finalis - основен принцип на работа при откриването на „Слаби места“

Причинно следствени връзки (Causa finalis)

Ефективност на мерките в зависимост от дълбочината на въздействието

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

„КАТАЛОГ НА СЛАБИ МЕСТА“

ТИПОВЕ СЛАБИ МЕСТА		Резултати от анализа					Мерки	
		Ниво Causa finalis	G/V/I/ R1/R2- Корупцио нна формула	Обяснение (разширена форма)	Слабо място обвързано с			
лично ст (Si)	процес (Sp)				систе ма (Ss)			
1	Неефекти - вност	1	G	Изразходване на повече от необх. средства за постигане или не на очаквания резултат		x2	x1	ЗАКОНОДА ТЕЛСТВО
1	Липса на компетент - ност	6	G,V	Некомпетентност	x			ПРОЦЕДУР И ЗА ОБЕКТИВЕН ИЗБОР, НАЗНАЧЕН ИЯ, НА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

**„ПРИМЕРИ ЗА: СИСТЕМНО, ПРОЦЕСНО И ЛИЧНОСТНО
ОБВЪРЗАНИ СЛАБИ МЕСТА В ЗОП. СПИСЪК НА СМ.**

СПИСЪЧНИ СЛАБИ МЕСТА		РЕЗУЛТАТИ ОТ АНАЛИЗА					МЕРКИ	
ИНДЕКС (кратка форма)	Ниво	G/V/I/ R1/R2	ОБЯСНЕНИЕ (разширена форма)	Слабо място обвързано с				
				Si	Sp	Ss		
1	Недостатък на нормативно разписанит е правила, регламенти раци процесите, свързани с реда на планиране на ОП.	6	G	Законовата празнота се преодолява с възможността - възложителите да уредят тези процеси, чрез приемане на ВП, с което е създадена предпоставка за: - Излишество или неефективност при разходването на бюджетни средства(възможно е да се възложи поръчка без да е налице фактическа необходимост или да се завиши ориентировъчната стойност, която е в основаната за определяне на ценовото предложение на кандидата и води до изпълнение на поръчката на стойност над пазарната (липса на маркетингово проучване).			X1	Законодателство

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

СПИСЪЧНИ МЕСТА		СЛАБИ	РЕЗУЛТАТИ ОТ АНАЛИЗА					МЕРКИ
ИНДЕКС (кратка форма)	НИВО	G/V/I/ R1/R2-	ОБЯСНЕНИЕ (разширена форма)	Слабо място обвързано с				
				Si	Sp	Ss		
1	НЕПРОЗРАЧ - НОСТ ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОП, ЧРЕЗ ПУБЛИЧНА ПОКАНА	6	G	ПРОЗРАЧНОСТТА ПРИ ВЪЗЛАГАНЕ НА ОП, ЧРЕЗ ПУБЛИЧНА ПОКАНА Е ЗАСЕГНАТА ЗНАЧИТЕЛНО. АРГУМЕНТИ В ТАЗИ ПОСОКА СА ЛИПСАТА НА: -ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА ДА ОСЪЩЕСТВЯТ ПРАВОТО СИ НА ЗАЩИТА; - ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОТОКОЛ ОТ РАБОТАТА НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА; - ИЗИСКВАНЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПУБЛИЧНИ ЗАСЕДАНИЯ ПРИ ОТВАРЯНЕ НА ОФЕРТИТЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ЦЕНОВИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КАКТО И ДРУГИ.			X1	Законо дател ство

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

СПИСЪЧНИ МЕСТА		СЛАБИ		РЕЗУЛТАТИ ОТ АНАЛИЗА			МЕРКИ	
ИНДЕКС (кратка форма)	НИВО Causa finalis	G/V/I/ R1/R2- Корупционна формула	ОБЯСНЕНИЕ (разширена форма)	Слабо място обвързано с				
				лично ст	процес	система		
3	ИЕРАРХИЧНА ЗАВИСИМОСТ МЕЖДУ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ И КОМИСИЯТА ЗА РОК	5	G,V	(ЧЛ. 34 ОТ ЗОП) ЗАВИСИМОСТ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА КОМИСИЯТА ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, КОЕТО СЪЗДАВА ПРЕДПОСТАВКИ ЗА МАНИПУЛИРАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА. В ДЛЪЖНОСТТА НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ Е КОНЦЕНТРИРАНА ВЛАСТ, ПРЕДПОСТАВКА ЗА СУБЕКТИВНИ, НЕПРОЗРАЧНИ И ПРОТИВОРЕЧАЩИ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ЗОП РЕШЕНИЯ. ЗАВИСИ ОТ ПОЧТЕНОСТТА.	X		X	ПРОЦЕДУРИ ЗА ОБЕКТИВЕН ИЗБОР, НАЗНАЧЕНИЯ, НАЧИН НА ПОДБОР

Интервенционна система

Слаби места (системнообвързани)

Слаби места (обвързани с процеса)

Слаби места (обвързани с личността)

x

Мерки според ефективност на въздействието

6

5

4

3

2

1

Почтеност

Действия и решения

Организация

Съобразност (зачитане на правото)

Правни и нормативни разпоредби, др.

ЕС-норми, Конституция, законодателство

Слаби места/мерки

z

Тип, респ. категория слаби места

y

ПРЕДИМСТВА НА КОМПЛЕКСНИЯ МОДЕЛ

- **Универсалност** - прилагане на резултатите от анализите и разработените мерки от един проект в проекти от различни рискови зони;
- **Научна обосновааност;**
- **Стандартизираност** – гаранция за обективност, еднаквост, пълнота и качество;
- **Прозрачност, публичност и неутралност;**
- **Партньорство**

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ • МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ЦЕНТЪР ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И
ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

Благодаря за вниманието!

